

Veliko navdušenja a brez denarja le ne gre

V občini Ljubljana center je osredotočen vrh slovenske kulturne dejavnosti. To ne velja le za poklicne ustanove te vrste, ampak deloma tudi za amatersko kulturo. Saj so se nekatere od njih kot na primer folklorna skupina France Marolt, Akademski pevski zbor in drugi uveljavili daleč prek meja naše domovine. Vse to se sicer prav lepo sliši, ustvarja pa tudi določene probleme. Občinska kulturna skupnost nima sredstev, da bi vse to finančno podpirala, drugih virov pa ni.

Položaj in delovanje kulturno umetniških društev v občini Ljubljana Center je bil predmet posveta, ki ga je 21. maja organiziral svet za kulturo pri OK SZDL Ljubljana Center. Posvet je sodil v okvir priprav na bližnjo sejo CK ZKS, na kateri bodo razpravljali o kulturi.

Navdušenje namesto denarja

Čeprav je bila na posvetu prisotna zelo žgoča finančna problematika, pa je vendarle zbudila pozornost razprava predstavnic družstva likovnih samorastnikov, ki je odločno poudarila, da perečih finančnih problemov nimajo. V likovni dejavnosti nadomestijo pomanjkanje denarja z entuziazmom ljudi, ki za svoje delo ne zahtevajo honorarjev. »Največ lahko napravimo z voljo in veseljem do dela,« je dejala in ob tem opozorila na močno podporo sindikata in SZDL, pa tudi delovnih organizacij, ki brez posebnih problemov dajejo na voljo svoje prostore, kjer člani društva prikazujejo svoja dela in tako tudi širijo ljubiteljsko kulturo med delavce. Smisel tega delovanja je dvig kulture, ne pa denar.

Pojemo zastoj, a kje naj nastopamo?

Če se lahko risarji, grafiki in slikarji še nekako prebijajo z razmeroma skromnimi sredstvi (vse stroške poravnajo s članarino, ki znaša 500 dinarjev na člana letno), potem so pevci že v nekoliko težjem položaju. »Pojemo že lahko zastoj, kje pa naj nastopamo?« sprašujejo in ob tem navajajo visoke

cene za najem dvoran, ki jih nikakor ne morejo poravnati z morebitno vstopnino. En notni list za pevski zbor stane 10 dinarjev, potrebujejo pa jih še in še. Za izgled zbora, kadar nastopa, so potrebne enotne obleke. Za zbor, kakršen je na primer Consortium Musicum so potrebni smokingi. Pri nas jih ne morejo dobiti, če pa jih že dobijo, je cena vrtočljivo visoka. Pa tudi prevoz v kraj, kjer nastopajo, morajo plačati in to niso majhni stroški.

Mačehovski odnos do zborovskega petja so na posvetu ilustrirali s primerom, ki ni iz našega mesta. Akademski pevski zbor iz Maribora se je udeležil mednarodnega tekmovanja pevskih zborov v Londonu. Da so lahko šli na pot, so dva meseca delali na poljih in pomagali pri spravilu pridelkov. Tako so zbrali denar za najem avtobusa, s katerim so se odpeljali v London. Tam so se srečali s pevskim zborom Branko Krsmanović iz Beograda, ki je pripotoval s posebnim – čarterskim letalom. Krsmanović je zasedel komaj predzadnje mesto. »Z avtobusom v London!« je vzkliknil eden od razpravljalcev. »To je skoraj tako, kot če bi šli iz Ljubljane peš v Zagreb!«

Več zborov kot pevcev

Najbrž ne bi smel biti problem, za delovno organizacijo, da najde sredstva za svoj pevski zbor ali za zbor, ki je sestavljen iz delavcev tiste stroke. V zvezi s tem pa so nekateri opozorili na neenak položaj posameznih kulturno umetniških društev v delovnih organizacijah. Tako je na primer veliko lažje hoditi na vaje delavcem takšne organizacije, kakršna je denimo Viator, ki imajo vse vožnje brezplačne. Ni jim tudi težko odpeljati se na neko gostovanje, saj so stroški minimalni.

Kar zadeva delovanja pevskih zborov pa je zadevo podrobno razčlenil sekretar ZKO naše občine Miro Kolkolj. V Sloveniji imamo 800 zborov z odraslimi pevci in 1600 otroških pevskih zborov. Če zadevo karikiramo, bi lahko rekli, da imamo več pevcev, kot zborov. Samo v občini Center imamo 24 zborovskih društev. Imamo tudi visoko glasbeno šolo in na njej oddelek za harfo in dirigentski oddelek. Zakaj tako – ne vemo. Na leto ne potrebujemo niti enega novega dirigenta in podobno je s harfisti. Nimamo pa zboro-

vodske šole, ki bi jo potrebovali spričo množice zborov.

Sicer pa se moramo zavedati, da nekateri zbori sploh ne zaslužijo tega imena. Največkrat se dogaja, da se v delovni organizaciji zbere nekaj navdušencev, ki želijo imeti za vsako ceno lasten zbor. Ustanovijo ga, dobijo soglasje na Socialistični zvezi, registrirajo ga po vseh pravilih in potem pritiskajo na Zvezo kulturnih organizacij občine, da bi dobili denar. Potem, ko prvo navdušenje mine, se začne osip in da lahko nadaljujejo z delom snubijo pevce iz drugih zborov. Kljub temu ostane v zboru le nekaj pevcev, največkrat 12 do 20. Tak zbor nima prihodnosti. Taki zbori samo pritiskajo na ZKO in zahtevajo denar. Na ZKO pa menijo, da ni potrebe po novih zborih in da imajo tisti, ki želijo peti, dovolj možnosti včlaniti se v katerikoli večji zbor, saj je še povsod dovolj prostora. Potrebno bi bilo le, da so delovne organizacije, njihovi kulturni animatorji in ZKO povežejo med seboj in tako nudijo delavcem izčrpne informacije, kje lahko najdejo prostor za svoje kulturno amatersko delovanje.

Narodne noše propadajo

Posebno pozornost so na posvetu namenili folklorni skupini France Marolt, ki se je znašala v zelo neugodnem položaju. V Kazini, kjer ima zdaj svoje prostore, želijo, da jih izprazni, v mest-

nem domu, kjer imajo shrambo za narodne noše, pa so jim prostor s preureditvijo močno pokvarili. Takrat, ko so pripravljali dom za lutkovno gledališče, so prostor tako zazidali, da je ostal brez zračenja. Namestili so klimatske naprave, ki pa ne ustrezajo. V istem prostoru je tudi šivalnica in likalnica. Začela se je nabirati vlaga in narodne noše, od katerih so nekatere celo unikati, so začele plesniti; zdaj jim grozi, da bodo propadle. Skupini France Marolt so sicer ponudili prostore v Cukrarni, kar pa občinska ZKO ni mogla sprejeti, saj bi samo preureditev veljala najmanj 5 milijonov dinarjev, da o najemninah niti ne govorimo. Tolikšnih sredstev kajpada amaterska kultura ne more zbrati.

Vloga Cankarjevega doma

Ob vseh težavah, ki jih ima amaterska kultura s prostori, zlasti z najemanjem dragih dvoran za nastope, je nekdo pikro pripomnil: »Takrat, ko smo zbirali denar za Cankarjev dom, so nam obljubili, da bo ta dom namenjen vsem ljubljancem, za vso kulturo, tudi za vse amatere. Zdaj je drugače. V njem najdejo prostor vsi uvoženi ansambli, za domače pa ni prostora, niti sredstev. Ljudje negodujejo nad takim položajem, saj so jim takrat govorili drugače.«

N.I.

Med delovnimi organizacijami, ki dajejo večkrat na voljo svoje prostore kulturni ustvarjalnosti je tudi Kompas, ki mu stene v poslovnih stavbi večkrat krasijo izdelki amaterskih umetnikov.

Čistilna akcija v Savudriji

V Savudriji je 30. maja odpotovalo 40 solarjev iz osnovnih šol občine Center. Dva dni – 30. in 31. maja so čistili plažo in okolico počitniškega doma, ki je namenjen za letovanje otrok iz naše občine. Delo so odlično opravili in dom je zdaj pripravljen, da sprejme prve mlade turiste, da preživijo nekaj prijetnih dni ob morju.

KS Josip Prašnikar

Volitve 1986 – Nad 80 odstotkov predsednikov hišnih svetov se je že oglasilo v pisarni krajevne skupnosti, da so primerjali spisek stalnih prebivalcev z resničnim položajem v stavbah. Prav tako so člani predsedstva KK SZDL pripravili sezname stanovalcev v zgradbah, v katerih živijo. Nato pa bodo ažurirali seznam stalno prijavljenih prebivalcev in ga uskladili z volilnim imenikom. Ko bodo znani vsi volilni upravičenci, bo kadrovska komisija izpopolnila spisek prebivalcev, s katerimi se je že pogovorila o tem, da bi sodelovali v samoupravnih organih v naslednjem mandatskem obdobju. Pripravila bo tudi evidenco vseh aktivistov, katerim je potekel prvi mandat in se pogovorila s tistimi aktivnimi delegati, katerim poteka drugi mandat, pa bi bili pripravljeni delati na drugem področju. Seveda bo tudi že zbirala pobude za zapolnitev posebnih funkcij v delegacijah in samoupravnih organih.

***

Civilna zaščita – Aprila in maja so bila predavanja za člane gasilskih enot in enot prve medicinske pomoči civilne zaščite. Štab in samoupravna stanovanjska skupnost pa sta poslala hišam, ki so v družbenem upravljanju, pobudo in vprašalnik o požarnovarstveni ogroženosti ter o ukrepih za odpravo le teh v stanovanjskih hišah.

***

Razprava – Povzetek osnutkov samoupravnih sporazgov o temeljih plana samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje občin in mesta Ljubljane za obdobje 1986–1990 bodo do 15. junija obravnavale skupnosti stanovalcev in družbenopolitične

organizacije, potem pa bodo njegovo vsebino in ustreznost, glede na zahteve na terenu, preverila še KK SZDL, sveta in skupščina krajevne skupnosti na skupni seji.

***

Predavanja – Od 16. do 22. maja so bila v krajevni skupnosti predavanja s področja SLO in družbene samozastite. Delegacija za zbor krajevnih skupnosti je 21. maja spregovorila tudi o poteku teh predavanj in o usposobljenosti krajevne skupnosti za izvajanje nalog s področja SLO in KS. Menila je, da kvaliteta predavateljev ni vedno zadovoljiva in da se tudi same teme ne lotevajo vedno najbolj praktično. Za letošnje predavanje, ki je bilo sestavljeno iz dveh vsebinskih delov, pa so menili, da je bil prvi del preveč zvest šolskemu učbeniku, drugi del o požarnem varstvu, pa je bil zanimiv. Temu primeren je bil tudi odziv poslušalcev. Menijo, da bi morali pripravljavci programov za ta splošno izobraževalna predavanja bolj tenkočutno prisluhniti potrebam časa in okolja.

KS Stara Ljubljana

Po poteh partizanske Ljubljane – Borci NOV so sestavili tri ekipe, obenem pa so povabili še druge krajanje na udeležbo. Veliko število krajanov pa je prišlo na zaključne prireditve na Trgu revolucije.

***

Proslava ob 40-letnici osvoboditve – Rezultati natečaja »40 let svobode, revolucija še traja, kje je moje in naše mesto v njej« so učenci OŠ Janez Levec razgrnili na razstavi v šolski avli in obenem pripravili proslavo v počastitev 40-letnice osvoboditve. Najboljše tri prispevke je

nagradilo Združenje borcev NOV Stara Ljubljana s knjižnimi nagradami, en likovni izdelek pa so poslali v oceno občinski komisiji.

Na tej proslavi so pionirji šole tudi sprejeli pobudo, da se njihov pionirski odred »Črni murni« preimenuje v PO Jurišnega bataljona XV. divizije.

***

Sekcija o prenovi – Krajevna konferenca SZDL je organizirala 7. maja sekcijo o prenovi treh stanovanjskih hiš v Stari Ljubljani. Udeležba je bila zelo dobra, saj se je zbralo več kot 50 krajanov, ki so živo posegli v razpravo. Predstavniki odbora za prenavo pri IS Sob Ljubljana Center so povedali, kakšno namembnost naj bi dobili objekti po prenovi. Krajanje so imeli zelo veliko tehtnih pripomb na gostinsko dejavnost v hiši Stari trg 32, češ, da naj pridejo v prenovljene objekte tiste dejavnosti, ki prinašajo koristi celotnemu mestu.

***

Evidenca krajanov – Evidenco je opravil štab za civilno zaščito skupaj z koordinacijskim odborom za kadrovska vprašanja pri KK SZDL. Poverjeniki CZ hiš so preverili sezname stanovalcev in povedali, kdo dejansko stanuje v hiši. Ugotovili so, da več kot 200 volilcev, ki so vpisani v seznamu, ni več na naslovih. Ogromno je ljudi, ki so v hišah, pa niso na seznamih in podobno. Skratka, nemo-goče stanje kar zadeva prijavo in odjavno službo.

***

Plin na Gallusovem nabrežju – Zdaj polagajo cevi za plinovod na ljubljanski grad. Cevi so že položili do Vodne steze, morajo pa še prečkati Stari trg in pri trgovini Mladi tehnik zaviti na pobočje gradu.